

Eiropas Parlamenta attiecības ar dalībvalstu parlamentiem

Eiropas Parlamenta 2014. gada 16. aprīļa rezolūcija par Eiropas Parlamenta attiecībām ar dalībvalstu parlamentiem (2013/2185(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību (LES) un jo īpaši tā preambulu, 4. panta 3. punktu (lojālas sadarbības princips starp Savienību un dalībvalstīm), 5. pantu (kompetenču piešķiršana un subsidiaritāte), 10. panta 1. punktu (pārstāvības demokrātija), 10. panta 2. punktu (Eiropas pilsoņu pārstāvība) un 12. pantu (valstu parlamentu loma),
- ņemot vērā Lisabonas līgumam pievienoto 1. protokolu par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā, jo īpaši tā preambulu un II sadaļu par sadarbību starp parlamentiem, un 2. protokolu par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu,
- ņemot vērā 1997. gada 12. jūnija rezolūciju par Eiropas Parlamenta attiecībām ar dalībvalstu parlamentiem¹, 2002. gada 7. februāra rezolūciju par Eiropas Parlamenta attiecībām ar dalībvalstu parlamentiem Eiropas integrācijas procesā² un 2009. gada 7. maija rezolūciju par Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu attiecību veicināšanu saskaņā ar Lisabonas līgumu³,
- ņemot vērā 2014. gada 4. februāra rezolūciju par ES tiesību aktu atbilstību un subsidiaritāti un proporcionalitāti — 19. ziņojums par tiesību aktu labāku izstrādi, 2011. gads⁴,
- ņemot vērā galīgos ieteikumus, ko 2011. gada 20. decembrī sniedza vadības grupa attiecībām ar valstu parlamentiem saskaņā ar Lisabonas līgumu,
- ņemot vērā Komisijas ikgadējos ziņojumus par attiecībām starp Eiropas Komisiju un valstu parlamentiem, jo īpaši 2012. gada ziņojumu (COM(2013)0565),
- ņemot vērā Eiropas Savienības parlamentu priekšsēdētāju konferences, jo īpaši 2012. gada Varšavas un 2013. gada Nikosijas konferences, secinājumus, kas pieņemti pēc Lisabonas līguma spēkā stāšanās⁵,
- ņemot vērā Eiropas lietu komiteju konferences (COSAC) ieguldījumu un sanāksmju secinājumus, kā arī to pusgada ziņojumus⁶, sākot no Lisabonas līguma spēkā stāšanās brīža, jo īpaši Viļņas ziņojumu,
- ņemot vērā COSAC 20. pusgada ziņojumu, jo īpaši sadaļas par ES demokrātisko leģitimitāti un valstu parlamentu lomu, kā arī par politisko dialogu un Eiropas 2014. gada

¹ OV C 200, 30.6.1997., 153. lpp.

² OV C 284 E, 21.11.2002., 322. lpp.

³ OV C 212 E, 5.8.2010., 94. lpp.

⁴ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0061.

⁵ [tp://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers.do](http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers.do)

⁶ <http://www.cosac.eu/>

vēlēšanām,

- ņemot vērā valstu parlamentu ieguldījumu COSAC priekšsēdētāju sanāksmē, ko organizēja Grieķijas parlaments Atēnās 2014. gada 26. un 27. janvārī,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības parlamentu priekšsēdētāju konferencē 2008. gada 21. jūlijā Lisabonā pieņemtās pamatnostādnes par parlamentu sadarbību,
 - ņemot vērā starpparlamentāro konferenču secinājumus par kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP) un kopējo drošības un aizsardzības politiku (KDAP) 2012. gada 9. un 10. septembrī Pafosā (Kipra), 2013. gada 24.–26. martā Dublinā (Īrija) un 2013. gada 4.–6. septembrī Viļņā (Lietuva), un 2013. gada 16. un 17. oktobrī Viļņā (Lietuva) saskaņā ar Līguma par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību (LSKP) 13. pantu notikušās starpparlamentārās konferences par ES ekonomiskās un finanšu pārvaldību ieguldījumu,
 - ņemot vērā 2013. gada 12. decembra rezolūciju par konstitucionālajām problēmām, kas saistītas ar vairāku līmeņu pārvaldību Eiropas Savienībā¹, un par Eiropas Parlamenta attiecībām ar iestādēm, kas pārstāv valstu valdības²,
 - ņemot vērā ziņojumu „Ceļā uz patiesu ekonomisko un monetāro savienību”, ko 2012. gada 5. decembrī iesnieguši priekšsēdētāji *H. Van Rompuy, J. C. Juncker, J. M. Barroso* un *M. Draghi*,
 - ņemot vērā 2012. gada 13. un 14. decembra, 2013. gada 24. un 25. oktobra, kā arī 2013. gada 19. un 20. decembra Eiropadomes secinājumus,
 - ņemot vērā Reglamenta 130. pantu,
 - ņemot vērā 2014. gada 13. marta rezolūciju par Lisabonas līguma īstenošanu attiecībā uz Eiropas Parlamentu³,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu (A7-0255/2014),
- A. tā kā pašreizējais Eiropas Savienības institucionālais satvars saskaņā ar LES ir jāuzskata par soli arvien ciešākas savienības izveidē, kas sākas ar Eiropas Kopienas izveidošanu;
- B. tā kā, ņemot vērā lojālas sadarbības principu, Savienība un dalībvalstis patiesā savstarpējā cieņā palīdz viena otrai īstenot līgumos noteiktos uzdevumus un tā kā dalībvalstis palīdz Savienībai īstenot tās uzdevumus un atturas no jebkādu tādu pasākumu īstenošanas, kas varētu apdraudēt Savienības mērķu sasniegšanu;
- C. tā kā ar LES 12. pantu, kas attiecas uz valstu parlamentu pasākumiem, tiek stiprināts patiesas sadarbības princips, nosakot, ka valstu parlamenti aktīvi palīdz norošināt Savienības sekmīgu darbību;
- D. tā kā kompetences piešķiršanas princips nosaka Savienības kompetences, kuru īstenošana

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0598.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0599.

³ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0249.

- balstās uz subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem, un tā kā visas ES iestādes kopā ar valstu parlamentiem uzrauga subsidiaritātes principa ievērošanu tiesību aktos;
- E. tā kā demokrātiskā leģitimitāte un pārskatatbildība jānodrošina visos līmeņos, kuros tiek pieņemti un īstenoti lēmumi, kā arī to savstarpējā mijiedarbībā;
 - F. tā kā Savienības darbība pamatojas uz pārstāvības demokrātiju un divkāršu demokrātisko leģitimitāti, kas izriet no pilsoņu tieši ievēlētā Eiropas Parlamenta un dalībvalstīm, ko Padomē pārstāv to valdības, kuras savukārt ir demokrātiski atbildīgas attiecībā pret saviem valstu parlamentiem un saviem pilsoņiem;
 - G. tā kā Eiropas Parlaments un valstu parlamenti katrs savā jomā ir Savienības divkāršās demokrātiskās leģitimitātes pīlāri — pirmais kā iestāde, kurā ES pilsoņi ir tieši pārstāvēti, un otrais kā valstu iestādes, par kurām ir tieši atbildīgas attiecīgās Padomē pārstāvētās valdības;
 - H. tā kā valstu parlamenti attiecīgi neveido ES likumdevēju „trešo palātu”, bet ir instruments, ar kura palīdzību prasīt atbildību no Savienības otrās palātas — Padomes;
 - I. tā kā līdz ar to ir piemēroti pieņemt šo valstu parlamentu konstruktīvo pieeju, kas izpaužas to dalībā šādos dialogos;
 - J. tā kā valstu parlamentiem būtu jāizveido spēcīgas un saskaņotas struktūras darbam saistībā ar ES, lai uzlabotu saikni ar Eiropas iestādēm un gūtu jaunas zināšanas Eiropas jautājumos;
 - K. tā kā valstu parlamentiem šajā integrācijas posmā ir savs īpašs uzdevums dalībvalstīs, lai stiprinātu izpratni par Eiropu un tuvinātu iedzīvotājus Eiropai;
 - L. tā kā parlamentu sadarbībai var būt būtiska nozīme Eiropas integrācijas procesa veicināšanā, izmantojot informācijas apmaiņu, kopīgu problēmu risināšanu, abpusēji izdevīgus dialogus un raitāku ES tiesību aktu transponēšanu valstu tiesību aktos;
 - M. tā kā pēc parlamentu konferences izveidošanas KĀDP un KDAP jomā un parlamentu konferences izveidošanas ekonomiskās pārvaldības jomā, kā arī pēc konkrētām nozarēm veltīto komitejas parlamentāro sanāksmju — kā ieteicamā sadarbības formāta — nostājas konsolidēšanas COSAC arī turpmāk būtu jābūt forumam regulārai viedokļu, informācijas un paraugprakses apmaiņai attiecībā uz parlamentārās uzraudzības praktiskajiem aspektiem
 - N. tā kā Eiropas Parlaments būtu vairāk jāiesaista politiskajā dialogā, jo īpaši nostiprinātajā versijā, kurā iesaistās Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada ietvaros, ko izveidojusi Eiropas Komisija sadarbībā ar valstu parlamentiem, galvenokārt ņemot vērā savstarpējo saistību starp Eiropas Parlamenta un valstu parlamentu lēmumiem;
 - O. tā kā izmaiņās Reglamentā ir ņemti vērā Lisabonas līguma nosacījumi attiecībā uz valstu parlamentu lomu ES;
 - P. tā kā būtu jāatzīmē pašreizējā ES valstu parlamentu priekšsēdētāju konferences nozīme parlamentu sadarbībā;
- I. Valstu parlamenti un Savienības demokrātiskā leģitimitāte**
- 1. atzinīgi vērtē to, ka Līguma noteikumi paredz valstu parlamentiem tiesības un pienākumus,

kas tiem ļauj aktīvi palīdzēt nostiprināt Savienības sekmīgu darbību; uzskata, ka šīs tiesības un pienākumi ir:

- a) aktīva iesaistīšanās ES lietās (līgumu ratificēšanas pilnvaras, dalība konventos saskaņā ar LES 48. pantu, valstu valdību kontrole, subsidiaritātes uzraudzība, spēja izņēmuma gadījumos iebilst pret tiesību aktiem, ES tiesību aktu transponēšana valsts tiesību aktos);
 - b) politiskais dialogs (parlamentu sadarbība un savstarpēja informācijas apmaiņa ar Eiropas iestādēm, jo īpaši ar Eiropas Parlamentu);
2. atzīst, ka Savienības divkāršu demokrātisko leģitimitāti — pilsoņu un dalībvalstu savienību — ES likumdošanas procesā īsteno, iesaistot Eiropas Parlamentu un Padomi; uzskata, ka, tā kā dalībvalstis ES ir pārstāvētas vienotā un pilnīgi demokrātiskā veidā, Padomē valdību paustajos viedokļos pienācīgi jāņem vērā šo valstu parlamentu nostāja, tādējādi stiprinot Padomes demokrātisko raksturu;
 3. uzsver, ka pienācīga leģitimitāte un pārskatatbildība dalībvalstu un ES līmenī jānodrošina attiecīgi valstu parlamentiem un Eiropas Parlamentam; atgādina par Eiropadomes 2012. gada decembra sanāksmes secinājumos noteikto principu, ka „visā šajā procesā galvenais mērķis paliek nodrošināt demokrātisko leģitimitāti un pārskatatbildību tajā līmenī, kurā pieņem un pilda lēmumus”;
 4. atzinīgi vērtē valstu parlamentu darbu nolūkā:
 - a) uzlabot vadības un uzraudzības mehānismus nolūkā panākt lielāku konsekvensi;
 - b) saskaņā ar valstu konstitucionālajām sistēmām sniegt ministriem un valstu valdībām iepriekšējus norādījumus attiecībā uz to darbu Padomē un Eiropadomē;
 - c) saskaņā ar valstu konstitucionālajām sistēmām uzraudzīt ministru un valstu valdību Padomē un Eiropadomē ieņemtās nostājas;
 - d) veikt efektīvas virzības un kontroles funkcijas attiecībā uz direktīvu un regulu pareizu īstenošanu;
 - e) mudināt Padomi uzlabot pārredzamību tiesību aktu apspriešanā, jo īpaši likumdošanas procesa sagatavošanas posmā, lai samazinātu informācijas asimetriju starp Eiropas Parlamentu un Padomi;
 - f) novērtēt attiecības starp Eiropas Parlamenta komitejām un valstu parlamentu komitejām;
 5. atzīst Eiropas Parlamenta komiteju un valstu parlamentu komiteju nozīmi ES likumdošanas procesā;
 6. tāpēc pauž nožēlu par pārredzamības trūkumu tiesību aktu apspriešanā un informācijas asimetriju starp Eiropas Parlamentu un Padomi; aicina Padomi piemērot tādas pašas pārredzamības standartus kā Eiropas Parlamentā, jo īpaši likumdošanas procesa sagatavošanas posmos;
 7. uzskata, ka pārredzamības trūkums Padomes apspriedēs, jo īpaši attiecībā uz tiesību

aktiem, apgrūtinā valdību spēju patiesi uzņemties atbildību pret savu valstu parlamentiem;

8. norāda, ka subsidiaritātes uzraudzības procesā 2. protokola 7. panta 3. punktā noteiktie sliekšņi līdz šim ir sasniegti divas reizes; atgādina, ka agrīnās brīdināšanas mehānisma mērķis nav vis bloķēt Eiropas lēmumu pieņemšanas procesu, bet gan uzlabot ES tiesību aktu kvalitāti, jo īpaši nodrošinot, ka ES rīkojas savu kompetenču robežās;
9. tāpēc uzskata, ka valstu parlamentu un ES iestāžu veiktā uzraudzība saistībā ar atbilstību subsidiaritātes principam nebūtu jāuzskata par nepamatotu ierobežojumu, bet gan par mehānismu valstu parlamentu kompetenču garantēšanai; tādējādi šis mehānisms palīdz noteikt izdevīgu ES likumdošanas darbību formu un saturu;
10. uzskata, ka agrīnās brīdināšanas mehānisms jāuzskata par vienu no efektīvas sadarbības instrumentiem starp Eiropas iestādēm un valstu iestādēm un kā tāds tas arī jāizmanto;
11. atzinīgi vērtē to, ka praksē šis mehānisms tiek izmantots arī kā konsultāciju un sadarbības dialoga sistēma starp dažādām Eiropas daudzlīmeņu sistēmas iestādēm;
12. uzskata, ka iestādēm jāņem vērā valstu parlamentu sniegtie pamatotie atzinumi, arī lai saprastu to, kas Savienībai ir jādara, lai labāk sasniegtu tiesību aktiem izvirzītos mērķus, un aicina Komisiju ātri un atbilstoši rīkoties, reaģējot uz valstu parlamentu pamatotajiem atzinumiem un ieguldījumu;

II. Parlamentu attiecības un Eiropas integrācijas process

13. uzsver, ka parlamentu sadarbība ES mērogā neaizvieto parasto parlamentāro uzraudzību, ko Eiropas Parlaments veic tam līgumos noteikto kompetenču robežās un ko valstu parlamenti veic attiecībā uz savām valdībām ES lietu jomā; uzskata, ka tās mērķis ir:
 - a) veicināt informācijas un paraugprakses apmaiņu starp valstu parlamentiem un Eiropas Parlamentu, lai katram no tiem būtu iespēja veikt efektīvāku uzraudzību un sniegt lielāku ieguldījumu, neierobežojot attiecīgās to kompetences;
 - b) nodrošināt, ka parlamenti var pilnībā īstenot savas ar ES saistītās kompetences;
 - c) veicināt patiesu Eiropas parlamentāro un politisko kultūru;
14. uzskata parlamentu sanāksmes par savienojuma punktiem starp Eiropas un valstu politiskajām nostādnēm, kas sniedz priekšrocības visām iesaistītajām pusēm; uzskata, ka svarīgs šādu sanāksmju uzdevums ir ļaut valstu parlamentiem savās sarunās ņemt vērā Eiropas perspektīvu un Eiropas Parlamentam Eiropas sarunās ņemt vērā valstu perspektīvas;
15. vērš uzmanību uz to, ka jaunā Eiropas starpparlamentārā sistēma vēl arvien ir tapšanas stadijā un tai saskaņā ar Lisabonas līguma 1. protokola II sadaļas 9. pantu ir jāatspoguļo uz vienošanos balstīta ieeja, līdz ar to Eiropas Parlamenta un valstu parlamentu kopīgs uzdevums ir vienoties par parlamentu sadarbības organizēšanu un veicināšanu Savienības mērogā, kaut gan joprojām ir par agri noteikt kopēju parlamentu sadarbības satvaru;
16. atzinīgi vērtē pasākumus, kas saskaņā ar ieteikumiem, ko paudusi vadības grupa attiecībām ar valstu parlamentiem, veikti jau kopš Lisabonas līguma stāšanās spēkā nolūkā pastiprināt sadarbību starp valstu parlamentiem un Eiropas Parlamentu, jo īpaši attiecībā uz

starpparlamentāro komiteju sanāksmju plānošanu, to skaita palielināšanos (50 sanāksmes kopš 2010. gada), valstu parlamentu iesniegto dokumentu novirzīšanu valstu parlamentu deputātiem un attiecīgajām politiskajām struktūrām (pamatoti atzinumi un ieteikumi), videokonferenču ieviešanu, divpusēju apmeklējumu sekmēšanu, tehniskiem uzlabojumiem Starpparlamentārās ES informācijas apmaiņas tīkla (*IPEX*) platformā, Eiropas pētniecības un parlamentārās dokumentācijas informācijas centra (EPPDIC) sadarbības projektu skaita palielināšanos, valstu administrācijas ierēdņu apmeklējumiem un informācijas un paraugprakses apmaiņu; uzskata, ka minētie pasākumi palīdz veidot efektīvākas un mērķtiecīgākas starpparlamentārās attiecības, vienlaikus sekmējot arī parlamentāro demokratizāciju;

17. uzsver, ka parlamentu sanāksmes jāorganizē ciešā sadarbībā ar valstu parlamentiem, lai palielinātu šo sanāksmju efektivitāti un kvalitāti; tāpēc iesaka pēc iespējas agrākā posmā iesaistīt valstu parlamentus šo sanāksmju darba kārtības izstrādē;
18. uzskata, ka parlamentu sanāksmju izveides pamatā jābūt praktiskiem apsvērumiem, kas ļauj ņemt vērā katra sanāksmes veida attiecīgo specifiku;
19. atzinīgi vērtē starpparlamentāro komiteju sanāksmju efektivitāti un prasa stiprināt referentu sadarbību konkrētu likumdošanas jautājumu jomā;
20. atzinīgi vērtē efektīvas politisko grupu un Eiropas politisko partiju sanāksmes ES dalībvalstu parlamentu sadarbības satvarā; prasa arī turpmāk atbalstīt šādas sanāksmes, kas ir efektīvs instruments patiesas Eiropas politiskās apziņas izveidē;
21. atzinīgi vērtē funkciju, ko pilda *IPEX* platforma, kura galvenokārt darbojas kā informācijas apmaiņas platforma attiecībā uz parlamentārās uzraudzības procedūrām, neraugoties uz iespējamām ar valodu saistītām problēmām; prasa valstu parlamentiem pievērst īpašu uzmanību daudzvalodības principam, lai panāktu pēc iespējas efektīvāku parlamentu dialogu;
22. uzsver, ka parlamentu sadarbībai jābūt atvērtai un iekļaujošai, un pauž bažas par starpparlamentārajām sanāksmēm ar ierobežotu pieeju, uz kurām dažus parlamentus neuzaicina un kuras organizē bez pienācīgas apspriešanās nolūkā par ES jautājumiem pieņemot nostājas, kuru pamatā nav vienošanās;
23. norāda, ka politiskais dialogs (izveidots saistībā ar „Barroso iniciatīvu” 2006. gadā) un agrīnās brīdināšanas mehānisms ir vienas monētas divas puses; ņem vērā valstu parlamentu un Eiropas Komisijas attiecību attīstību dažādās jomās un stiprināta politiskā dialoga izveidošanu Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada satvarā;

III. Attīstība un ierosinājumi

24. ierosina izstrādāt valstu parlamentu un Eiropas Parlamenta vienošanos, kas varētu veidot pamatu efektīvai sadarbībai saskaņā ar Lisabonas līguma 1. protokola 9. pantu un Parlamenta Reglamenta 130. pantu;
25. prasa Eiropas Savienības parlamentārās sadarbības satvarā rīkot tematiski strukturētas un efektīvas sanāksmes starp politiskajām grupām un Eiropas politiskajām partijām;
26. uzsver, ka parlamentu sadarbības mērķim jābūt attiecīgo personu sadarbības nodrošināšanai

attiecīgajā brīdī nolūkā jēgpilnā veidā risināt attiecīgos jautājumus, lai patiesi dialogi un pienācīgas debates nodrošinātu pievienoto vērtību dažādās atbildības jomās pieņemtajiem lēmumiem;

27. uzskata, ka COSAC arī turpmāk būtu jāveic regulāras viedokļu, informācijas un paraugprakses apmaiņas foruma funkcijas attiecībā uz parlamentārās uzraudzības praktiskajiem aspektiem;
28. atgādina, ka attiecībā uz konferenci par ekonomisko pārvaldību, kuras pamatā ir Līguma par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību 13. pants, vienošanās, kas tika panākta ES parlamentu priekšsēdētāju konferences laikā 2013. gada aprīlī Nikosijā, paredz virkni noteikumu par šo konferenci, kā arī šo noteikumu pārskatīšanas pabeigšanu ES priekšsēdētāju konferences laikā 2015. gadā Romā; tāpēc uzskata, ka visas procedūras praktisku apsvērumu pieņemšanai saistībā ar konferenci par ekonomisko pārvaldību pirms šīs pārskatīšanas būtu pārāgras un tāpēc nebūtu vēlams tās īstenot;

o

o o

29. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.